

جمهوری «کنیا» در حاشیه جنوب شرقی قاره آفریقا و در کناره اقیانوس هند واقع است. این کشور با وسعتی بالغ بر ۵۸۲,۶۴۶ کیلومترمربع و جمعیتی در حدود ۱۶,۹۵۰,۵۰۰ نفر در ۱۶ دسامبر ۱۹۶۳ به عضویت سازمان ملل درآمده است. در نوامبر ۱۹۸۸ مؤسسه ای موسوم به «مرکز توسعه انتشارات علمی جهت کودکان آفریقایی» یا «CHISCI» تحت نظارت قانون و مقررات کشور «کنیا» با در نظر گرفتن اهداف زیر شکل گرفت:

۱. تقویت و توسعه انتشارات علمی کودکان به منظور دادن آگاهی و توانایی به کودکان آفریقایی؛

۲. تشویق ناشران به منتشر نمودن کتب علمی برای کودکان؛

۳. آموزش نویسندگان، ناشران و توزیع کنندگان انتشارات کتب کودکان؛

۴. اطمینان دادن به مقامات مسؤول انتشارات علمی که موضوعات علمی لازم جهت کودکان به حداکثر بهره‌برداری رسیده است.

اجرای این اهداف، در طی سه برنامه عمده دنبال خواهد شد: الف. تعلیم و تربیت عمومی و برنامه آموزشی؛ ب. اجرای برنامه ادبیات علمی؛ ج. برنامه نشر و توزیع.

تشکیلات CHISCI

۱. دفتر مشاوره بین‌المللی. در این دفتر نمایندگان از کشورهای زیر عضویت دارند:

۱. فلسطین اشغالی (اسرائیل)	۶. زیمبابوه
۲. مصر	۷. آمریکا
۳. کامرون	۸. هند
۴. نیجریه	۹. کنیا
۵. اتیوپی	۱۰. سنگال

۲. کمیته اجرایی دفتر مشاوره بین‌المللی. این کمیته از

بخشهای زیر تشکیل شده است:

۱. رئیس	۵. معاون طرح و برنامه
۲. معاون رئیس	۶. سه نفر عضو و کارمند
۳. مسؤول امور مالی	۷. معاون طرح و برنامه ریزی
۴. سردبیر	۸. معاون اداری و مالی.

این مرکز افراد و مؤسسات انتشاراتی در آفریقا و خارج آفریقا را که مایل باشند درخصوص انتشارات علمی و تهیه و تدوین متون کتب علمی، مجلات و روزنامه‌های علمی، فیلم، اسلاید یا سایر انتشارات جهت کودکان فعالیت کنند، به عنوان عضوی پذیرد.

نحوه عضویت در CHISCI

۱. اعضای معمولی:

- الف. حق عضویت: ۱۰ دلار یا ۳۰۰ شیلینگ
 ب. آبونمان انتشارات سالانه: ۱۰ دلار یا ۳۰۰ شیلینگ (جهت مردم آفریقا)

۲. سازمانها و گروهها:

- الف. حق عضویت: ۱۰۰ دلار یا ۳۰۰۰ شیلینگ
 ب. آبونمان انتشارات سالانه: ۲۰ دلار یا ۶۰۰ شیلینگ (جهت افراد و ساکنین خارج از آفریقا)

۳. مؤسسات انتشاراتی:

- الف. حق عضویت: ۳۰۰ دلار یا ۹۰۰۰ شیلینگ
 ب. آبونمان انتشارات سالانه: ۲۰۰ دلار یا ۶۰۰۰ شیلینگ (جهت مؤسسات داخل و خارج از آفریقا).

تسهیلات جهت اعضا:

این سازمان تسهیلاتی مانند دریافت ویژه‌نامه‌های CHISCI، حضور در سمینارها، جلسات و سایر فعالیتهای CHISCI و استفاده از تخفیف ویژه انتشارات CHISCI در اختیار اعضا قرار خواهد داد. شورای CHISCI در راستای برنامه

تعیین گردید، اؤا نقش دانشگاهی آن از تاریخ ۱۹۴۹ به آن افزوده شد.

مجموعه‌های ویژه این کتابخانه عبارتند از: کتب نادر و کمیاب، کتب و مجلات کمیاب لاتینی، سیریلیک و عربی، و نسخه‌های خطی شرقی. مجموعه جاری این کتابخانه بالغ بر یک میلیون و هشتصد هزار جلد است، و این کتابخانه، طبق قانون، کتبه انتشارات یوگسلاوی (سابق) را دریافت می‌کند. نظام رده‌بندی کتابها دهنده جهانی است و فهرستهای از مجلات و مجموعه‌های ویژه آن چاپ شده است.

انتشارات این کتابخانه عبارت است از:

ساختمان

کتابخانه ملی و دانشگاهی بوسنی و هرزگوین

حمایت وزارت آموزش و پرورش و به عنوان کتابخانه مرکزی منطقه ایجاد شد. وظایف این کتابخانه ملی و تحقیقاتی نیز از همان تاریخ

هرچند امروز لهیب آتشی که از فتنه صربها برافروخته شده چنان جان و مال و هستی مسلمانان بوسنی را در کام خود فرو برده که مجالی برای سخن گفتن از مراکز فرهنگی و دانشگاهی آن مرز و بوم باقی نمانده است، اما ارائه گزارش از کتابخانه ملی و دانشگاهی بوسنی و هرزگوین خود بهانه‌ایست برای بزرگداشت و تکریم مظلومیت و مقاومت تاریخی مردمان بوسنیایی و هم دم و نصیب شقاوت و جنایت قوم صرب.

□ □ □

کتابخانه ملی و دانشگاهی بوسنه و هرزگوین در سارایگودر ۲۲ مه ۱۹۴۵ با

۱. ناشران کتاب ۲. توزیع کنندگان کتاب
۳. واردکنندگان و صادرکنندگان کتاب
۴. کتابفروشی ها ۵. نویسندگان
۶. سازمانها و گروههای فرهنگی

مسلماً بر پای این نمایشگاه، به عنوان اولین نمایشگاه کتاب کودکان افریقایی، نقطه تحولی در زمینه پرورش کتاب و عادت کتابخوانی در جوامع افریقایی خواهد بود. دوول افریقایی با اقدام به برپایی این نمایشگاه نشان دادند که راه توسعه فرهنگی و علمی و شکست بحران را پیش رو دارند و تصمیم به ارتقاء هرچه بیشتر سطح فرهنگ قاره سیاه گرفته اند. قدر مسلم اینکه برپایی یک چنین گردهم آییها و نمایشگاههایی، همیشه برای بار اول با نقصانها و کریههایی روبرو است. اما اقدام به انجام این عمل سرلوحه تداوم و تکرار آن در سالهای متمادی توسط کشورهای دیگر قاره افریقا خواهد بود و به مرور، ردهای انتشارات کشورهای دیگر در این نمایشگاهها پیدا خواهد شد.

این نمایشگاه و همچنین تحولات جدید قاره سیاه نشانگر آینده افریقایی با نسل بهتر و هوشیارتر است. و بیانگر سرمایه گذاری بجا و واقع بینانه ای برای نسل جدید افریقا است، و بیداری علمی مجدد افریقا، به جز با طرح ریزی این گونه برنامه های درازمدت میسر نیست و وابستگی جهت پیشرفت مقطعی، خانمان سوز است. همچنین بیانگر این واقعیت است که: برای افریقا نیز موفقیتی نظیر آنچه ژاپن از دوران «میجی» تاکنون به دست آورده امکان پذیر است.

نویسجات:

1. The Council for the Promotion of Children's Science Publications in Africa

۲. نشانی CHISCI جهت مکاتبات:

The Council for the Promotion of Children's Science Publications in Africa P.O. Box 61301 Nairobi-Kenya

اول خود، یعنی تعلیم و تربیت عمومی و برنامه آموزشی، به تازگی دست به ابتکار تازه ای زده است.

برگزاری نمایشگاه کتاب کودکان افریقایی

شهر «نایروبی» پایتخت «کنیا» با جمعیتی بالغ بر ۸۱۸,۰۰۰ نفر از هفتم خرداد ماه سال جاری تا دهم همان ماه (مطابق با ۲۸ الی ۳۱ ماه ۱۹۹۱) شاهد برگزاری اولین نمایشگاه کتاب کودکان افریقایی (Pan African children's Book fair) بود.

این نمایشگاه که توسط مرکز توسعه انتشارات علمی برای کودکان افریقایی برپا گردیده بود. به مدت چهار روز در سالن کنفرانس بین المللی شهر نایروبی موسوم به (K.I.C.C.) برگزار گردید. آقای Thomas R. Odhiambo رئیس مرکز توسعه انتشارات علمی برای کودکان افریقایی طی گفتگویی اعلام کرد: «هدف اصلی از برگزاری این نمایشگاه، پرداختن به مسأله «کودکان و علم» در افریقا بوده که بر محور یادگیری علم در سنین کودکی تکیه خواهد داشت». وی با تأکید بر این ضرب المثل افریقایی که درختان جوان هستند که به جنگل استحکام میبخشند. گفت: «بنابراین، کودکان و نوجوانان، استخوان بندی یک جامعه را تشکیل داده و نسل ها و تمدن های آینده را بوجود می آورند».

همچنین در حاشیه برگزاری این نمایشگاه سمیناری درخصوص موضوعات ذیل در یکی از سالن های (K.I.C.C.) برگزار گردید:

۱. بازاربایی و توزیع کتب کودکان؛
۲. آموزش برای کودکان؛ ۳. انتشارات برای کودکان.

بنا به گزارش رسیده استقبال دانش آموزان مدارس از این نمایشگاه چشمگیر بوده و افراد و مؤسسات زیر نیز از این نمایشگاه بازدید به عمل آورده اند:

یک تالار قرائت عمومی، چهار تالار موضوعی، خدمات اطلاعاتی
 یک تالار مطالعه نشریات، یک تالار مطالعه — امانت بین کتابخانه ای
 مجموعه های ویژه و پنج اتاقک مطالعه است. — مرکز ارجاعی
 علاوه بر این، کتابخانه دارای مخازن بسته (۶۰۰۰ مترمربع)، مخازن باز — در همان طبقه تالارهای
 موضوعی (۴۰۰۰ مترمربع) — و بخشی فرعی در خارج از ساختمان کتابخانه است.
 بخش های پیش رینی شده برای کتابخانه جدید عبارتند از:
 فهرست نویسی و رده بندی
 — کتب و مجلات؛ مواد غیر کتابی؛
 — کتابشناسی (جاری و گذشته نگر)؛
 — مجموعه های ویژه

کتابشناسی جاری کتابها و نشریات بوسنه و هرزگوین، فهرستگان مجلات خارجی موجود در کتابخانه های بوسنه و هرزگوین، کتابشناسی های تخصصی، و مانند آن.
 محل فعلی کتابخانه [که مورد حمله شدید و وحشیانه صربها قرار گرفت و تخریب و طعمه حریق شد] در عمارتی قدیمی است که در ۱۸۹۶ ساخته شده است و ۵,۵۰۰ مترمربع مساحت دارد، اما محلی که برای آن پیش بینی شده در مرکز شهر و در مجاور عمارت دولتی و مجلس بوسنه و هرزگوین است. برای این بنای جدید ۱۹,۶۵۰ مترمربع مساحت در نظر گرفته شده و دارای پنج طبقه است. کتابخانه دارای

* مأخذ:

Library Buildings, ed. by Michael Dewe. Munchen: K.G. Saur, 1989, PP. 215-219